

د کراچي نه تر کابله د پښتنو حال

لس کاله دمخه چې د تروريزم په وړاندې د امريکې په مشرۍ جگړه په افغانستان د طالبانو پرضد پيل شوه له ورابه ښکاره وه چې د دې جگړې اصلي قربانيان به پښتانه وي ځکه چې طالبان پښتانه و خو طالبان د په پښتنو د دودونو او دستورونو پر بنسټ سياست نه کوي بلکې د يو داسې ځانگړي اسلامي لاره غوره کړی چې د هيڅ يو سياسي گوند سره ورته والي نه لري او د افغانستان ټول اسلامي ډلې ورته غير اسلامي ښکاری خو يواځې د القاعدې سره ځان داسې نژدې کړی چې د القاعدې د مشر د ساتلو دپاره د خپل اسلامي امارت څخه نيولې ټول افغانستان او په ځانگړې توگه لر او بر پښتونخوا د طالبانو ناوړې پالیسي څخه تباه او برباد شوي دي. داسې يو د پښتني سيمه نه ده چې د تباهي او بربادۍ داغ په کې نه وي او داسې ورځ نه ده چې تر سل نه لږ پښتانه وژل شوي نه وي ، کور او کلی يې ويجاړ شوي نه وي ، ښونځي يې وران شوي نه وي ، بې تعليمه ، بې ډاکټر بې دوا وړي او لوري به پاته شوي نه وي. دا ولي؟ دا ځکه چې طالبان په لر او بر په پښتني سيمو کې د نړۍ د سترو ځواکونو يعنې امريکې او اروپا سره جنگيري تر څو چې د افراطي عربو او القاعدې او ای اس آی گټې خوندي شي.

وروسته له لسو کالو چې په افغانستان کې د طالبانو او د امريکا په مشرۍ د ناتو ځواکو تر منځ د جگړې اغيزو ته يې وگورو ليدل کيږي چې څومره پښتانه خپل شوي دي نه د دوی په څيرو کې د پخواني برم او شوکت نښې نښانې شته ، نه ملي غرور وړ پاتې دي ټول پښتانه په کابل کې داسې ژوند کوي چې يو مشکوک غير قانونی ، بې سند څوک په يو پردی ښکار کې ژوند کوي.

پښتانه په کابل کې داسې ژوند کوي لکه چې پښتانه په کراچي کې ژوند کوي يعنې يواځې ژوند کوي ، گذاره کوي د خپل شپې ورځې دودې پيدا کوي . په کابل کې گدايي گر پښتون دی ، جوالي پښتون ، کراچي وان ، موچي پښتون دی ، تکسي وان پښتون خلاصه تر هغه نه ټيټ کار نه وي هغه د پښتون کار دی البته په منځ خال خال مامور او صاحب منصب او په غير اساس پوست پښتون دی ځکه د طالب ټاپه په کې لگول شوي د اعتبار وړ خلک نه دي. د کابل په استخباراتي ، امنيتی ، او حساس پوستونو کې د پښتون په معنی نشته حتی د امنيت پوستو په څنگ کې د پښتون دپاره د کور د کرايه کولو حق هم نشته، په هوایي ډگرونو کې حتی جوالي گری هم پښتون د پاره نه پيدا کيږي.

د سياست په ډگر کې پښتون د يو تشدد پسند ، سرتمبه چې نه دنړۍ سره لاره وړي او نه دځان دپاره څه کوي او که پخپل واک برينودل شی يې له دې چې د نړۍ د امنيت دپاره گوبښ پيدا کړی ، خپل خاوره د افراطي عربو په اختيار ورکوي ، سياست د استخباراتي چينلونو او کړيو له لارې کوي. دا ولي چې چې د پښتنو سياسي ، نظامی او ټولنيز نوښت د طالبانو په لاس کې ولويدلی او ډير ناشوني بريښي چې پښتون ولس يو ليدرشپ پيدا کړی او خپل گټه او ټاوان خپله وسنجوي له بده مرغه د پښتني سيمي داسې د طالبانو په لاس کې ولويدلی چې د خلاصون لاره ورته نشته .

په کابل کې ټول اقتصادي چارې د شورای نظار په لاس کې ولويدلی ښه کار ، ښه تجارت او بزنس ، ښه سياسي ، علمی ، ټولنيز چارې په لومړی سر کې د شورای نظار په لاس دی ، نه يواځې د کابل بلکې د ټول افغانستان په سطحه د افغانستان دولت د شمالي ټلواله په غير کې پروت نظام دی، شورای نظار هم حکومت دی ، هم ضد د حکومت ، هم امنيتی مسؤل دی هم نا امنی جوړوی هر چا چې په کابل د دوی په ذوق کې نه وی نښی يې ، بندي کوي يې ، خوشي کوي ، پيسی ځني اخلي خلاصه با اعتبار کوي يې ، باعتبارکوي. په ولسی جرگه کې د شمال ټلواله اکثریت دی هر څوک چې د دوی په څوبڼه وی وزير ځيني جوړوی هر وزير او مقام چې د دوی په څوبڼه نه وی يې اعتبار کوي يې.

په کلتوری چارو کې په نه يواځې په پاکستان بلکې په افغانستان کې هم پښتو ژبه او پښتني کلتور يو خپل شوي ، کوټل شوي رټل شوي ژبه او کلتور دی. په کابل کې په سلو کې % ۹۹ دولتی او غير دولتی لوحي ، ټاپې ، دفترې چارې په فارسی ژبه په تيرو لس کالو کې شوي دي. نه په پښتو ژبه کې کوم فلم جوړيږي نه کومه ډرامه . داسې ليدل کيږي چې پښتانه د يو فيصد ولس په اندازه کوم کلتوری شتون نه لري. او که طالبان قدرت ته راشي دا يو فيصد پښتو کلتوری فعاليت هم له منځه وړي.

داسې ورځ نشته چې په يوه سيمه کې يوي پښتني کورنی موټر په بم الوټي نه وي يا د آيساف ځواکونو له حوا کور او کلی يې بمبارد شوي نه وي ، ښونځي يې ويجاړ شوي نه وي، ولسی ، قومی ، دينی مشران يې وژل شوي نه وي. په جنوب کې پښتانه قومی مشران د طالبانو له خوا وژل کيږي په بلخ کې قوماندان عطا محمد د خدای سره هود کړی چې يوه پښتون قومی مشر هم ژوندی نه پريږدي. د شمال ټلوالې اربکيان هر ورځ پښتانه وژنی ، بې عزته کوي له کور او کلی يې شري او د افغانستان د شمال څخه د پښتنو شرنې د له هغې ورځې څخه پيل شو چې د امريکا په مشرۍ په افغانستان نړيوال يرغل پيل شوی دی.

په زرهاو تنه د وزيرستان پښتانه په شمالي، جنوبي وزيرستان كې د امريكايي بي پيلوټه الوتكو له خوا وژل شوي او وژل كيږي. د وزيرستان پښتانه خدای سره هود كړی چې خپل ځان، قوم، ولس او خاور د آی اس آی او القاعدی د گټو د ساتلو د پاره قرباني كيږي. د وزيرستان پښتانه نه كوم سياسي اونه كوم اقتصادي او نه كوم كلتوري پلان لري يواځي بي هدفه ټوپك گرځوي. پنجابي پوځ داسي جنوبي وزيرستان وران كړی چې وزير او مسيد قوم هم اوس وزيرستان نه پيژني.

د سوات پښتانه بي له دې چې كوم سياسي پلان ولری داسي خپلي بنكلي سيمي د پنجابي په پوځ باندي داسي وران كړي چې د كابل بنكار پس له تنظيمي جگړو او سواد د اقتصادي، سياسي او كلتوري اړخ له پلوه داسي وران شوی چې يوه پيړی په كار ده چې په خپل لومړني حالت كې ورسپري.

داسي ورځي نه وي چې په پښور د چاودني او بربادي خبر خپور نشي. لكه موييزو و په بمونو پيښوره. د كابل او كراچي پښتنو ژوند سره اوس ډير ورته والي لری پښتانه په كابل او كراچي خاص دي لپاره ژوند كوی چې كار او غريبي وكړي. په دواړو ښارونو كې پښتانه د دوهم لاس اوسيدونكي په توگه ژوند كوي په كراچي كې پوځي، امنيتي او استخباراتي واك د پنجابي په لاس كې خو بيا هم په نورو دولتي او سوادگري چارو واك د سندی(اردوژبي) او قومي مهاجر(هندي مسلمان مهاجرين) په لاس كې دي خو نيته سويه تجارتي او ترانسپورتي او كباري چاری د پښتنو په لاس كې دي. قومي مهاجر هره ورځ په لسهاو تنه پښتانه وژني پنجابي امنيتي ځواكونو غور پري نه گروي. مهاجر قومي غورځنگ چې تل په كراچي كې د پښتنو د زياتيدونكي شمير او نفوذ دځان لپاره گواښ گڼي، قومي مهاجر په پښتانه تور لگوي او ادعا كوي چې په وروستيو كې ډيرو وسله والو په سرحد ايالت كې د تروريستانو او سخت دريځو پر ضد د امريكايي بي پيلوټه الوتكو د بمباريو له كبله او په سيمه كې په جگړو كې له فعال گډون وروسته د څه مودې استراحت په هدف، د پاكستان لوی بندري ښار كراچي ته مخه كړي. دا په داسي حال كې ده چې په وروستيو كې كراچي ته مهاجر شوي پښتانه په سوات او بونير كې د وسله والو طالبانو او پاكستاني پوځ د جگړو له امله دخپل كور او كهول پرېښودو ته مجبوره شوي او د افغانستان او پښتونخوا عام پښتانه دي. د كراچي، دوبي او كابل تر منځ يواځي دا توپير شته چې كابل د پښتنو د پخواني برم او شوكت ټاټوبي دي خو اوسني كابل چې د شمالي تلواله په لاس كې ده د كراچي او دوبي نه هم د پښتنو دپاره خطرناکه ده او پښتانه د مشكوك وگړي په توگه ژوند كوی او كه چيري د كابل د استخبارات په لاس كې ولويږي بيا به د كراچي پښتانه ورته وژاري. كه څه هم نن پښتون د امن لپاره ليوال دي خو داسي نه بنكاري لكه چې امنيت به ورته د يوې لويې بيې پرته وركړل شي. پښتون د طالبانو د ناسمي دريځ بنكار دي، او ټوله نړی د پښتون سره په جگړه ده. د تېرو دريو لسيزو راهسي پښتون په جگړه دي، په زرهاو پښتانه په دي جگړو كې ووژل كيږي، په مليونو بي كوره شول، نه يواځي دا جگړه د پښتنو په لوی كور افغانستان كې روانه ده خو د امو نه تر اباسنه، چيرته چې پښتون دي هم هغلته كې جنگ دي، د كراچي نه تر سواته او د بولانه تر چتراله، پښتون په جگړه بوخت دي.

نن سبا مور په يوه داسي نړيوال كلتور كې ژوند كو و چې په كيني څوك په جنگ جگړو وپار نه كوي او نه په جگړو ملتونه او هيوادونه جوړېږي، څوك چې جنگيږي بايد پوه شي چې نه يواځي په ځان بدبختي راوړي خو د راتلونكو نسلونو لپاره هم د بربادي توبښه برابره وي، خو پښتون بيا هم په جگړه دي د طالبانو د نا سمې پاليسي له لاسه د بربادي په لور درومي همدارنگه چې د شوروی په بربادي افغانان څه تر لاسه نكړه د امريكا په ماتيدو كې ايراني او پنجابي به ډيره گټه وكړي او پيړی پيړی په كار ده چې يو بل احمدشاه بابا پيدا شي چې د مغل(پنجابي) او فارس د منگولو پښتانه وباسي.

په دغو جگړو كې پښتون ولس له هر لوري خپل كيږي كور او كهول بي پكښي نريږي. الهی ستاد حبيب له برکته- د پښتون جنده به نكړي د نيا ته بنكته

فيروز خان آفريدي وايي:

پرون بي روس، نن امريكه حاكمه
د خپله لاسه تل برباد دی افغان
بيا په خپلو كيني جنگيږي پښتانه
بيا په سرو وينو لمبيږي پښتانه
ځنگه جنگ دی چه انجام ته نه رسپري
خدایه څومره به قتليري پښتانه
اور په هر ځای د نري دي لگيدلي
خو پكښي فقط سوزيږي پښتانه

په درنښت

